

Передплата

на «РУСЛАНА» внощати:

в Австрії:

за пів рік 20 кор
за рік 40 кор
за чверть року 8 кор
за місяць 170 кор

За границею.

за пів рік 16 рублів
або 36 франків
за рік 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш мизости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свята е 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслан» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжини). Експедиция місцева в Агенції Союзного в пасажі Гансмана.

Рускисе звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламация неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Задачі нашої інтелігенції на Україні.

(+) Як небудь Росія переживає ще важкі хвилі внутрішнього розстрою і розладу, всеж таки нема сумніву, що она в своїм політичнім, суспільнім і культурнім розвитку повернула на новий шлях, що она змагає до перестрою на новітніх, конституційних основах. Як чоловік в молодечім віці перебуває всякі дитячі недуги, поки розвине ся, скріпить ся і стане зрілим мужчиною, так і нинішнє російське царство ще не одну може перебуде внутрішню недугу, поки стане кріпкою і зрілою конституційною державою. В тій саме хвилі, коли все там готується до нового життя, до нових змагань і напрямів, починають заходити ся різні народи просторого царства, щоби зажити своїм життям, щоби свій розвиток культурний, доси занедбаний або спинюваний самодержавною владою, оперти на нових підвалинах, відповідних індивідуальности того народу. Бачимо се не тільки поміж московскою інтелігенцією, бачимо се поміж Поляками, Фінляндцями і іншими народами, що кождий стає на своїй ниві і починає її приладжувати до нового посіву, який може від подувом конституційного леготу принести гарні плоди.

Але поміж народами російського царства мабуть чи не найбільш занедбаним, занашаним, заневоленим важкими розпорядками самодержавної управи був нарід українсько-руський. На цілім обширі України налягла страшна темрява, безпросвітність, а за тим ішов занепад моральний і матеріальний. Лише деколи скрізь сю темряву продирав ся соняшний промінь, що подавав надію на красшу будучину і ставав певним доказом, що ще не завмерла свідомість українсько-руського народу, що він живе хоч важким життям і рве ся до волі і свобідного розвитку.

Тепер же, коли царским маніфестом з 30. жовтня приречено російській державі конституційний устрій і горожанські свободи та права для всі населенців, коли повійло і на Україні весняним леготом свободи і волі, що каже сподівати ся красшого політєя, наспіє пора і для українських пахарів, подумати про управу своєї ниви, що так довго лежала перелогом або заростала буряном та куколем. Наспіла пора для української інтелігенції закотити рукави і взяти ся живко до праці для занедбаного, темного народу, котрий потребує просвіти і науки.

Правда, що й доси українська інтелігенція мимо важких обставин, мимо цензурних і інших перепон не заклала рук а намагала ся в даних обставинах робити своє діло народне. Доволі поглянути на літературні виданя останних двох десятків літ, на популярне письменство, яке там розвинуло ся останніми часами, а можна впевнитися, що українська інтелігенція рвала ся до діла після спромози.

Тепер же, як можна сподівати ся, упадуть перепони і трудности, які ставали

в дорозі літературній і просвітній роботі, які не допускали ніякої наукової роботи в українській мові, які не давали навіть почати ся українському дневникарству, а до того не дозволяли ніякої організації точариств просвітних, наукових, економічних, фінансових, — наспіла пора забрати ся українській інтелігенції до роботи в тих напрямках. Але при всім тім припадає українській інтелігенції велика задача національного оствідомленя не лише середних верств української інтелігенції і зазиваня її до спільної праці, але також до оствідомлюваня висших верств суспільности — українського дворянства, котре за для трудних відносин державних або стояло на боці або відчужило ся вчасті від свого народу.

В р. 1882. напечатан пок. М. Костомарів в лютовій книжці «Вістника Європы» статью про Задачі української інтелігенції. Ся статья дала привід пок. редакторови «Діла», Володимирови Барвінському до напечатаня в чч. 32, 33, 34, 36 і 37 просторої розвідки на сю тему п. з. Задачі рускої інтелігенції на Україні.

Ся розвідка, хоч вже минуло 23 роки від її оповіщення, не стратила майже зо всім актуальности в нинішню пору при так значно змінених обставинах на Україні. Тим то подаємо її без зміни в нашім дневнику з додатком деяких приміток, а на закінченя подамо два листи М. Костомарова, писані до пок. В. Барвінського і наші доповненя до сеї розвідки.

Задачі рускої інтелігенції на Україні.

Розвідка Володимира Гр. Барвінського.

Що думає руска інтелігенція на Україні? Що починає і яким духом живе сей духовий цвіт нашого народу? Якої помочи для розвою і поступу може дождати маса просвічених міліонів від сего світільника, поставленого на чолі народного подвигу культурного? Чого можемо і ми, Галичани, надіятись і чого дождати від духового життя України? Не вжеж пятацять міліонів*) нашого народу з цілими тисячками інтелігенції не має мати ніякої ваги і навіть ніякої участі в нашім народнім розвою?

Ось які питання задає собі мало що не кождий Русин галицький бачучи навкруги себе тяжкі бурі і тучі і серед тих злиднів розглядаючи по своїй рідній країні, кілька еше лишає ся твердого простору, безпечного для нашої народности, кілька еше сил незаневолених і непотрачених, кілька надій незнидлених, неповалених і необдертих з своєї молодечої свіжости, весняної чаровитости, буйної живности. Здає ся, що нарід, числячий мало що не два десятки міліонів голов, оселений на найкрасших землях Європи, природно обдарений в богаті талани і свійства, котрих нам не тільки не один вже посторонний варід не раз позавидував, але і ними користував ся і в силу і в славу вбивав ся, — здає ся, що такий нарід не повинен лякатись о свою будучність і не вянати серцем та упадати духом, коли на его просторім небосклоні здійме ся чорна хмарка, коли на его землі тут і там прокине ся шайка непрошених вередників,

дитячою силою і дитячим розумом відгрожуючись против сили і розуму народного велита.

А однакж так не в! Горстки перших ліпших ворожих крикунів тревогою наповняють цілу Русь, немов би се була справді непоборима рать безчисленних а сильних противників наших; невеличке число платних або світлою а легкою кар'єрою заманиених перевертнів, вигодованих книшми руского народа, а гордовитостию надменних псевдо-культурників у порох помитують здоровим розумом непрокажених міліонів, славословить перед нашими очима своє мизерне віступництво яко чесноту і заслугу народну і насьміваючись з цинізмом над добродушною простотою і праведностию „невченого“ брата, накидає міліонам свою попсовану, як вітер змінчиву і як вітер пусту „мудрість“ на місце здорового розуму непопсованих умів і сердець. Мудрість народна, зложена у сотках тисяч приповідок, що своєю непроминаючою правдою і глибокостію мисли дивують перворядних, справдішних філософів, — корить ся перед невдачно зліпленою софістерією циніків; велика душа народна з широким світоглядом правдивого гуманітаризму, з глибоким чувством високої поетичности, що чарувала собою таких Гердерів і Гетих, що славою пішла по всему світу, — пишжає ся перед відразливими стихоплетами сервілістичних рефренів; ціла жизнь мало що не цілих двох десятків міліонів нашого народа в ніщо кладе ся за кількасот або і кількадесяти самолюбних і людского імени недостойних самолюбів, шукаючих собі слави, почести а передо всім маєтку і доброї наживи у порогів то західних то північних вельможностей — і від їх подмуху, від їх крику або й гніву хилить ся всі голови кільканайцятьміліонового народа, як від вітру трава на широкім степі.

А що найде ся смілійшого і неподатливійшого серед тих міліонів, що радоб з материнських грудий виссану любов до рідної родини і рідного народа перевести в життя і міліони братів оживити любовю міліонів і обезпечити силою міліонів — все те десь розсипає ся, чи розлітає ся, не знаючи, чого йняти ся, куда пригорнути ся, куда вдаритись з своєю горячою душею. І з палких сердець — стають ся блудними огнями, що манять очі, але скоро із близька розпливають ся марами... Другі як нетлі літають за чужим світлом, осмалюють собі крила, не бачучи тільки свого питомого світла, рвуть ся в незваний світ, немовби тіснотою була широка рідна країна. Раз із страху не хочуть знати Руси подальше Збруча і Черемоша, другий раз в несамовитім ентузіязмі підгортають аж 60 міліонів для Руси і посувають єї границі аж по Камчатку, — тільки не мають відваги бути тим, чим є на ділі наш руский нарід — ми Русини... Поривають ся бути панславїстами, не маючи сили і розуму дивгнути наперед хочби частину свого рідного народа; розлітають ся по широких, а навіть їм самим незнаних просторах; глядають далеких країв і далеких народів, тільки не бачать свого власного краю і рідного народа; на словах видвигають неживотворну силу преширокої одноплемінности і раді би переляти життя нашого народа в всеславянське море, забуваючи, що ріка перелывшись у море перестав бути рікою, та що фантастично мало що не на весь славянський світ розтягнена, на ділі мертвца одноплемінність ані нас не огріє, ані життя не викличе у тих масах, що не знають і не чують тої одноплемінности. Поривають ся бути пан-

слав'янами і нанрусспетами, а не вміють бути синами свого власного народу, думають весь слав'янський світ одушевити і до бою вивести, а не знають у своїх найблизших „темних братів“ запалити іскри праведного життя, світла людського поступу.

А ще інші кидають ся в ще ширше море всесвітнього омуту. Підслухавши голосні оклики західної Європи, але не дочувшись всієї правди її ученого світа, як скреготливі сороки повнучувались скільки шумних фраз і кількнайцять імен як Маркса, Ляссала, Комта, Спенсера, Штрауса, Ренана, Дарвина, Фогта і т. п., знаючи їх праці більше по одних заголовках і газетних оповістках, як по самім содержанию і критично-науковій оцінці, — заходять ся воскресити і спасати нарід голосними фразами, «острою постановкою вопроса», чудовищним виворотом всего существующого, а хоч славлять ся учениками найновішої філософії, грішать своєю претенсивною, аж диктаторською смілистю своєї непогрішимости і своєю вірою в чудотворний виворот всего, що существует, забуваючи, що в науці не є нічого *ω*, а дуже много, що тим здає ся, є доперва а, та що іменно після Дарвина і других знаменитостей науки в природі як і в житю народів нічого не діє ся силою чудотворних катастроф, але силою постепенного розвитку і поступу. Не памяті на те, ставлять нашому народови такі задачі, котрих далеко сильніші і просвіченіші народи не змогли ще підняти ся, а замість скупляти сили і їх розвивати, напускають отрую безплідної негачії, взаємної ненависти і безцільного розкладу, самі не знаючи, кого назвати своїм братом а кого своїм ворогом.

(Конець буде).

*) Після послідного обчислення около 30 мільонів.

„Национальна Рада“ Русинів на Буковині.

(Конець).

В дискусії над сим організаційним начерком забирали голос надучий І. Омельский, сел. Д. Грищук, пос. Пігуляк і сел. Д. Квязький головою що до складу краєвого комітету. Вкінці прийнято проєкт референта За сим вівзав референт зібраних до вибору краєвого комітету, предкладаючи на скрутаторів надуч. Омельского і проф. Н. Ісепенка. А коли першій з них вибору не прийняв, вибрано скрутатором на вго місце надуч. Лагадина. По переведеню тайного вибору картками, якого результат проголошено аж під конець зборів, увійшли до краєвого комітету будьто великою більшостю, будьто одноголосно: др. Вол. Филипович, о. сов. М. Галіп, Вол. Ясеницкий, др. К. Клим, др. Т. Галіп, о. Евр. Семака, Ант. Клим, др. О. Маковей, Ник. Дрогомирецький, Оп. Руснак, Ник. Ісепенко, Іван Воробкевич, Дар. Пігуляк, Юр. Мартинюк, Іл. Карбуліцкий, а заступниками їх: о. Д. Єремійчук, Мих. Коралевич, Т. Бриндзан, Йос. Мицак і Юрій Ка вуля.

Після сего забрав слово адв. др. Теодот Галіп, пояснюючи народну програму буковинських Русинів, яка звучить:

Ми, Русини на Буковині яко частина українського народу, ставимо собі таку програму:

I. В справах національних: будемо підтримувати і скріпляти національну силу, єдність і самостійність нашого народу;

II. В справах державно-політичних: При теперішнім державнім устрою ми віддані всею душею рідному краю Буковині, і працюючи передусім і завжди для нашого народу на Буковині ми змагати будемо до національної автономії і спільности Русинів в державі;

III. В справах економічних будемо змагати до того, аби кождий чоловік міг користувати ся плодами своєї праці;

IV. В справах культурних: будемо змагати до піднесення нашого народу на ступінь сучасної культури.

Подрібні постуляти.

I. В справах національних:

а) будемо домагати ся, щоби кождий Русин міг в своїй рідній мові аа) побирати науки в школах, бб) доходити свого права у всіх уря-

дах і вв) слухати слова Божого в церкві. — Таке саме право признаємо дд) иншим націям проживаючим на одній з нами території.

б) будемо заводити і піддержувати заклади, товариства і підприємства з характером національним і демократичним.

II. В справах державно-політичних домагемо ся:

а) заведеня загального, рівного і тайного голосованя і знесеня курій при виборах до громадских рад, до буковинського краєвого сойму та австрійської державної ради, і до инших репрезентаційних корпорацій.

б) найшпріших горожанських вольностей: особистої і домашної, слова і печати, зборів і виборів, віри і совісти.

в) аби всі публ. чні урядники були особисто одвічальні також поодиноким горожанам за всяке нарушенє їх прав чи то приватних, чи то публичних, і аби кождому горожанинови була дана можливість в як найкоротшій дорозі доходити повернення шкоди і покараня такого урядника, так як се доси установлено лишень дотично судових урядників.

III. В справах економічних:

а) будемо змагати до добровільної організації в сільки виборні, кредитні і споживні;

б) бажаємо придбання землі для селян, обездоженя селян за державною помочю, піднесеня культури землі і хліборобского промислу взагалі;

в) змагемо до заведеня одного загального прогресивного подохідного податку і знесеня поодиноких родів посередних і безпосередних податків, відтак домагемо ся:

д) публичної охорони протяв визиску праці (установленя найнижшої зарібної плати, зняженя стопи процентової, забезпеченя найменшої недвижимої, вільної від екзекуції в той спосіб, щоби скількість доконче потрібна до удержаня родини була зовсім вільна від екзекуції);

е) заведеня безплатних інформаційних бюр для попиту і подачі праці;

є) безплатних курсів агрономії, вандрівних учителів, заложеня агрономічних та промислових шкіл;

ж) скороченя часу військової служби і зменшеня видатків на військо;

з) нагороди підчас військової служби військовим резервістам і їх родинам;

і) обезпеченя робітників на старість і випадок каліцтва.

IV. В справах культурних домагемо ся:

а) народних, середних і висших шкіл з народною викладною мовою;

б) безплатної науки у всіх школах.

Спершу пояснив бесідник, що то є партия, відтак виказав потребу списаня програми, яку досі мали ми тільки в наших серцях. Свою програму — борбу за правду мав вже з давен давна наш нарід, борючись колись за вольности козаці і православну віру. Нині потреби і постуляти наші зросли, чого доказом наше положенє на Буковині, Галичині і Україні, яке бесідник ближше розбирає. Згадавши відтак про те, що нині приходиться ся нам боротись за наше політичне і національне право, пояснив приступно і ядерно головні точки нової програми, яка має на цілі, щоб право добув у свої руки сам народ. (Оплески).

В дискусії над програмою забрав слово першій др. Ст. Смал-Стоцкий, виказуючи паралельно становище консерватистів, лібералів а демократів супроти поодиноких kwestій порушених в програмі. Вкінці зазначив, що люди повинні добре визнаватись у програмах партий і станувши раз за одною програмою єї все держатись; сьміти і таких, що вічноб сюди і туди скакали, нам не треба. Після сего забрав слово сел. з Юрківців В. Сірман, порушивши безвихідність мужицької власности і справу страйків. Над сею справою промовляли дир. Іваницкий із Сторожинця, др. Стоцкий, пос. Калитовский, сел. Квязький, уч. І. Герасимович і Д. Грищук, після чого програму в повнім тексті прийнято. Остатню точку нарад: справу тактики партийної реферував посол Єр. Пігуляк, обговорюючи наше становище супроти груп, які витворили ся між самим селянством, супроти церкви й духовенства, а також супроти инших елементів, з якими приходиться ся жити разом буковинським Русинам. Тактика вимагає, нових потрібних во-

ровів собі необережними виступами не робити, а по можности притягати до табору всі путні елементи. Тут забирав ще слово сел. М. Зелічний в справі ворожого народови духовенства а за ним о. С. Маланчук, який поставив отсю резолюцію:

„Мужі довіря Русинів, зібрані д 12. листопада 1905 із усіх буковинських повітів, одобряють політичні і політично-тактичні виводи своїх провідників, а заравом висказують повне довіре всім руским послам і подяку за їхню самовідречену працю. Зібрані, констатуючи майже повну присутність делегатів усіх буковинсько-русских громад і одядушність нинішних рішень, приймають однодушно проєкт народної організації і програми“.

Резолюцію прийнято аклямацією серед гримких оплесків, після чого голова нарад др. В. Филипович замкнув збори, висловлюючи свою горячу надію на красшу нашу будучність на основі нової організації.

Політичні вісти.

Нинішня Wiener Zeitung оголошує цісарский рескрипт, скликаючий державну раду на 28. с. м.

Як доносять з Відня, правительство має такий плян праці парламенту, що до половини грудня він буде радити і полагодити бюджетову провізорію та ухвалить австрійську квоту на спільні видатки.

По Новім році збере ся чеський сойм, щоби докінчити працю над виборчою реформою, а потім в другій половині, або при кінці січня знов збере ся парламент. Тоді зарав, або в початках лютого предложить правительство державній раді проєкт закона про загальне право голосованя. Правительство числить на се, що сей закон стане ухвалений до весни, так щоби з початком літа такі вибори до державної ради вже могли відбутися на підставі загального права голосованя. До Linzer Volksblatt-у доносять, що правительственный проєкт про загальне право голосованя опирає ся на слідуючих точках: 1) безусловне знесенє всяких курій, 2) загальне, рівне право голосованя, 3) малі виборчі округи, 4) розділ мандатів між поодинокі краї при узглядіненю зарівно населеня, як і квоти оплачуваних безпосередних податків. Як зачувати у Відні, правительство має намір дати Галичині 90 до 95 мандатів вразі заведеня загального права голосованя.

Вибір норвезского короля став непохитним фактом, коли на підставі всенародно-го плебісциту три четвертини населеня заявило ся за ним. Норвезке правительство повідомило вже штортінг, що по мисли одержаного уповаженя звернуло ся до кн. Кароля давського з просьбою о прийнятє норвезкої корони і кн. Кароль згодив ся прийняти єї. Правительство предложило штортінгові закон, визначуючий норвезкому королеви апанажі в сумі 700.000 К. Штортінг прийняв сей закон 100 голосами протів 11. Вибір Кароля відбуде ся в суботу. Вибраного короля Кароля будуть супроводити данські і німецькі кораблі з Копенгага.

Туреччина не хотіла згодити ся на виконанє скарбових реформ в Македонії мимо кількарязових ультиматів европейских амбасадорів, з виїмкою німецького. В виду сего постановлено демонстрацію флоту, а на підставі спільного порозуміня меж державами, беручими уділ в демонстрації, повдено провід єї австрійському віцеадміралови Ріпперови.

Про причини завішеня конституційних свобод в Королівстві польським висказав ся оноді Вітте до одної з польских депутацій, просячих о знесенє воєнного стану.

„Воєнний стан не може бути знесений з причиня загального зворохобненя краю. Скажу вам більше: буде розширений на ціле королівство. Щодень падуць бомби, а представителів властей стріляють як куропатви. Я був завжди і єсьм прихильний для Поляків. Ті, що знають мене з моєї діяльности на полуднево-західних залізницях, можуть потвердити, що я не був ніколи упереджений до Поляків і Жидів. Отже як я, так і правительство хочемо перевести і нер-

ведемо реформи у нашім краю, вказані царським маніфестом з углядженем языкових, релігійних і місцевих загальних умов. Правительство надасть вам широку самоуправу місцеву, однак без самостійности, до котрої не допустить, бо того не хоче нард російський. Повтарю і кладу вагу на то, що реформи будуть переведені, аж коли настане спокій в царстві польським. Дотепершні змаганя реформ були скупі, а в справі шкільній — то признаю — поступили ми загато осторожно. На звернену увагу, що варшавско-віденська залізниця страйкує дальше, відповів гр. Вітте з роздраженем: «Ну нехай страйкує! Нехай фабрики стоять, нехай люди виїжджають з краю! Правительство не зробить нічого під напором!»

Один з членів депутації звернув увагу на люте поступоване властей і домагає ся слідства. Граф Вітте відповів:

«Загальна зміна осіб в організації адміністраційній не може настати в одній хвили. Слідство, котрого домагаєте ся, потягнуло би ся пів року. Жалуйте ся на своє положенє, але чи ліпше було би вам під иншим чужим правительством.»

Після вістий з Владивостока, які одержала берлінська газета „Local-Anzeiger“, ворохобня войска в сїм місті прибрала великі розміри. Місто від неділі горіло через два дні. Вигоріли майже всі склепи і багато будинків державних та всі хінські буди. Пів міста стало румовищем і повелом. «Новое Время» потверджує вість о бунті моряків і артилеристів у Владивостоці і доносить, ше в першій дні убито 300 людей. Часть фортів вилетіла у воздух

— ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Галактиона мч.; римо-кат.: Оттова. — В неділю: руско кат.: Папа еп.; римо кат.: Елисаб. к.

— **Сьмітник Літературно-наукового Вістника.** Ріжні були суди про літературну та наукову часть згаданого місячника, то всеж таки треба єму признати, що в цілости він сповняє добре свою задачу. Однак від якогось часу устроїв собі сьмітник на послїдних аркушах свого видавництва і там всипує без розбору всяку задушевну погань своїх редакторів, як і инших, охочих до шкальованя людей. Також і звисна брошурка М. Білецької мала найти ся у тім сьмітнику і доверва по видрукуваню єї як статю Л. Н. Вістника, викинено єї звітєм в послїдній хвилі. Однак один з редакторів «В.» не залишив присьвятити сїй бабушерській дурниці аж два стовпці (!) в бібліографії, при чім накидує ся з зовсім безосновною критикою на педагогічне Товариство, а вінци дає таки волю своїм личним антипатіям, досаджуючи злобними примівками своїм противникам. — Так само і другий редактор на той сьмітник висипав з себе цілий кіш погани з причиня повтореної «Русланом» прилюдно історії, яка в д давна не сходить із языків ріжних львівських патріотів-промисловців, будім то «Наук. Тов. ім Шевченка» віддало столярські роботи Полякови Пругарови, хотій Русин столяр п. Оприск внєсив значно дешєвшу офєрту. Та замість вияснити по простому що на ділі офєрта п. Оприска була не до прийнятя, а офєрта п. Пругара, чи столярської спілки і дешєвша і кориснійша, редактор Л. Н. Вістника ось від чого зачинає свою статейку в сьмітнику: «Свій до свого — принцип гарний і навіть подиктований самою природою. Та не слід доводити його до ексцєсу, до абсурда і робити з нього кришку для сплетень і брехень, як ось пр. в „Руслані“ находимо чи редакційну чи передруковану статейку „Рідний промисл“. Тимчасом коли редактор Л. Н. В. єї найшов, то мусїв і бачити, що там «як бик» — говорючи языком редакторів Л. Н. В. — стоїть виписанє імє п. Якова Рудницького, до якого належить ся статя в цілости, а на якого, як фахового будівничого ми могли спустити ся з інформаціями. Томуж то редактор Л. Н. В. зовсім на втер виголошує прикінци своєї нотатки апострофу до щоденної прєси, очевидно під нашою адресою, бо ми давши місце жалам і увагам п. Я. Рудницького, подали тільки можливі до виясненя — хотьби самому редактору Л. Н. В. Але се єму не перешкадає ось як закінчити свої виводи: „Так виглядає принцип „свій до свого“ з відворотного

боку, якого не хоче бачити (хоч добре бачить) той безовний цинїзм (?!), який розпаношив ся тепер у нашій щоденній прєсі. Та майтеж паює крихту сорому! Не робіть із патріотичних окликів покришки до покриваня купи гною! (якраз порівнанє пригоже до „сьмітника“. — Ред. Русл.) Цинїзм певно само собою ще не злочин і не підпадає під карні параграфи, але він вертєть у носі (!) і викликає обуренє.“ — Підписаний І. Ф. — і се по части розоружує нас... Коли вже доконче треба того „сьмітника“, щоби викидати на него всю жєвч і гній і цинїзм з себе, то нехай вже сипле ся, аби тільки „Вишеньскі“ та „Мойсеї“ виходили чисто, піднесло і поетично. А „сьмітника“ вже і так ніхто не бере на серно...

— **Пригадуємо, що на дохід приватних жіночих шкіл Руского Товариства педагогічного у Львові відбуде ся першій відчит д-ра В. Коцовского на тему «кілька слів про чисту науку» завітшеної свбоги о год. 6. вечером в салі VI. кл. рускої гімназії («Нагодний Дім» III. поверх). З огляду на дуже хорону цілю просить виділ Руского Тов. педагогічного львівських Русинів а як найчисленнійшу участь.**

— **Руске віче у Львові.** Народне віче в справі копечної потреби заснованя рускої народної школи для IV (личаківської) дільниці нашого міста, скликають горожаня того передмістя на неділю 19. надоліста на год. 5. по полудні. Віче то відбуде ся в гімнастичній салі мужєск. школи св. Антонія (вхід від ул. Гловінського). З огляду на важність і жизненність справи просить комітет ВП. Родимців, котрим дорога справа народного вихованя, о як найчисленнійшу участь.

— **В Перемишли** буде в неділю дня 19. с. м. в «Рускій Бєсїді» відчит проф. Мельника про «поділ праці в природі і в житю чоловіка». Початок о 8. год. вечер.

— **Тов. „Основа“ слух політ. устроєв** в суботу 18. с. м. вечерниці з танцями в комнатах „Рускої Бєсїди“ — послїдні, які сєго осїнного сезону відбудуть ся. Початок о 8. вечер. — Вступ 1 К. для ПТ. академиків 50 с. — *Комітет.*

— **Українці в Петербурзі** засновують національно-політичний клуб, який буде мати на цілю стреміти до обезпеченя політичних прав культурного і економічного розвитку українського народа в Росії.

— **В Перемишли** відбуде ся заходом товариства „Січ“ в неділю дня 19. надоліста 1905 в салі „Народного Дому“ аматорське представленє н. з. „Дядько“, комедия в 3 діях Р. Бенедіка. Початок точно о год. 7½. вечер. — Сподіємось, що перемишка Русь явить ся численно на тім представленю, а то тим радше, що чистий дохід є призначений на справленє власного прапора. Подаймо руку молодому нашому товариству і поможим єму стати на становиску, на якім повинно стати, щоби могло сповнити свою задачу. — *Виділ.*

— **Іменованя і перенесеня.** Цісар надав приватному доценту політехнічної школи у Львові д-рови Іванови Блявтову титул надзвичайного профєсора. — Міністер справ внутрішних імєнував старшого ветеринаря повірового Йосифа Блоха інспектором ветеринарийним в Галичині. — Дирекция почт і телеграфів перепєсла асистєнта почтового Володислава Тарнавского зі Львова до Кракова.

— **Конституція а Українці.** Лишево в Росії надану конституцію тим, що її не уміють виїснувати, а відобрано сейчас тим, що єї переїняли. Микола Лисєнко анонсує свою музикально-драматичну школу в Київі по російськи, Гаїдамака, директор українського театру в Київі, теж саме. Чи они варті конституції? Поляки анонсують ся в російських газетах по польськи, Українці по російськи! Скандал!

— **З почти.** Після привисів до тепер обовязуючих видучалось з обігу почтового карти з друкованим змістом означені в горі написєю „друк“, если на них находились замітки недозволені для друків а оплачені були тільки після зниженї тарифи для друків. Телєр зарядило п. к. міністерство торгівлі, щоби картки такі уважались за переписні листки, наколи тільки відповідають що до форми і величини переписним листкам урядового накладу і не висилають ся в копертах або опасках. Слиби згадані карти друковані з недозволеними замітками були оплачені після зниження тарифи для друків, тоді обтяжить ся їх додатковою належністю в подвійній висоті недостаючої оплати подібно як звичайні карти кореспонденційні недостаточо оплачені. Уряді почтові будуть перечеркувати заголовок „друк“, а — о скілько карти будуть признанєні для заграниці, — дописувати слова «переписний листок», зглядно рівнозвучну назву в иншій язиці.

— **Дрібні вісти.** Вінчанє п. Маріяна Мацейовича, гімназьяльного учителя в Стрию, з п-ною Фавєтїєю Горбалевицєю відбуде ся дня 18. с. м. в парохіяльній церкві в Стрию о 1. год. в полудне. — Землетрясенє навістило дня 11. с.

м. гору Атопську і виробило в тамошних монастирях дуже багато шкоди. — З Йоганнесбурга доносять, що в одній з тамошних копалень золота завалив ся закоп, при чім погубло 68 осіб. — В Копичинях повисєв ся емер. секретар суду Здислав Вичулковский наслідком манї перєслїдуваня. — Кінське мясо має вже звтра появити ся на торзі у Львові. Машини до масарських виробів з кінського мяса вже надійшли вчєра, а нинї їх змонтовано і уставлено в робітнях. Кінське мясо своєю дешєвостю не зробить конкуренції воловому мясови, а хїба поправитє харч найбільшого населєня, котре рідко коли їє мєснї страви. — Розправа протя п. Шпитка, обжалованого п. Петрицьким о обїду чєсти доконану друком, скінчила ся вчєра в нощі. На основі вердикту присяжних судий трибунал увільнив п. Шпитка від вини і кари. — Дня 24. і 25. с. м. буде відбувати ся на замарєтинських оболонях військове стрільанє до ціли остриями набоями. Задля того військові патрулі замкнуть на той час лієи Голоска і Брухович. — Австрійські фабрики паперу мають значно піднєсти ціну паперу з огляду на мнїму дорожню материялу потрібного до виробу паперу.

— **З Руского Товариства педагогічного.** На поклик Виділу звернений до всіх кругів нашої суспільности в справі присиланя жертв на удержанє школи виділової ім. Шевченка і приватної жєнської семінарії учит. та підпираня змагань Товариства звалили в послїдних днях прислати в своїй великодушности датки многі щирі патріоти. Нам треба до виплати сил учительських в дни 1. грудня понад 1000 К, а чекають нас многі инші виплати з кінцем року, тому кожда присилка є для нас прямо неоціненя. Подаємо до прилюдної відомости імєна перших добродїїв (датки в коронах): О. А. Темницький, Львів 5, Т. Стрільбицький, Збараж 5, М. Лїськевич, Угнів 2, О. Ярема, Перемишль 20, о. М. Чачковский, Товєсте 5, Р. Наливайко, Ольшавиця 5, дир. Й. Мільницький, Львів 2-10, о. П. Чумак, Озерянка 4, А. Пелєньский, Книгиничі 5, А. Лопативський, Гусятин 4, Товариство взаїмного кредиту «Віра», Перемишль 300, о. Л. Волянський 2, Григорий Цєглиньский, Перемишль 10, о. В. Венгриянович, Наконєчне 8, др. Л. Петровский, Вашківці 5, Й. Кульчицький, Самбір 10, А. Підляшецка, Гладисів 2, С. Палєва, Перевозець 2-32, о. А. Саноцький, Мацошин 8, М. Скальський, Тарноберіг 2, Тов. „Просьвіта“, Львів 50, „Двістер“ 100, Б. Кліц, Банилів 2, Н. Лєпкий, Коломия 4-05, о. М. Галїковский, Пороги 10, І. Бурбєль з жєною, Гордиславичі 5, В. Сухий (складка від питомців дух. семінарії) 9-20, М. Стєльмахів, Загірєчко 5, А. Навроцка, Голгочі (складка) 13, М. Журовський, Яхторів 50, о. О. Кисїлевский, Незвиска 8, о. Н. Піджарко, Дідилів 4, Г. Лисинєцький, Вашківці 4, о. П. Білинський, Зарваниця 10, Банк звязковий, Станиславів 50, „Народна Торговля“, Львів 50, др. Щ. Сельський 40, Ю. Січинський 10, до. С. Федак 20, др. К. Левицький 10, Р. Сосновський 6, о. А. Стефанович 5, І. Кокорудз 10, о. Е. Гузар 4, др. Е. Савицький 4, І. Чернявський 4, В. Шухевич 10, А. Хойнацький 6-78, М. Дуткевич, складка від Русинів у Відні 31-90, С. Ручка, Львів 5, А. Лукіянович, Старасїє 2, І. Вертипорох, Ляшки кор. (що місяця по) 1, Е. Лукашевич, Домброва 10, О. Левицка, Желдець 2 К. — Виділ складає отсим Впов. Добродїям як найсердечнійшу подяку і просить не забувати о Рускім Товаристві педагогічнім, єго високих завданях і всесторонній діяльности, як також о єго недоборах і пєкучих потребах. На жаданє пішле канцєлария кождому чеки Товариства і улєкшитє всякі присилки. Родимці! Приходїть на в поміч і складайте жертви на річ наших обшкїл. — Від Виділу Руского Товариства педагогічного. І. Чапельський, голова. А. Алиськевич, касир. Адреса касира: ул. Кохановского 15 Б. Товариства: ул. Сикєтуска 47.

Телеграми

з дня 17. надоліста 1905.

Прага. Соїм во довшій дискусії ухвалив заложити краєве заведенє обезпечєнє. За тим внесєнєм голосували Чєхи, більша власність і консерватисти.

Відєнь. При заведеню загального голосованя до державної ради на Галичину припало би 90 до 95 мандатів.

Задар. Дальматинський соїм ухвалив загальне, рівне і тайне голосованє при виборах до соїму.

Льондон. З Петербурга доносять, що російське правительство відклікало всі зарядженя що до повороту армії з Манджуриї, бо між тими військами настала майже революція.

Кранів. Нинї до полудня не прибув з Варшави ні один поїзд.

Берлін. Berl. Tagbl. доносить, що мін. Вітте думає подїлити Росию на округи з окремими

диктаторами, котрі дістануть необмежену власть до спинення революції.

Петербург. Головний начальник почт і телеграфів розіслав телеграфічно обіжники до всіх урядів і в нїм пояснив царській маніфест в той спосіб, що свобода товариств не відноситься до державних урядників.

Робітники у всіх тутешніх фабриках завели 8-годинний час праці.

Кременчуг. В хорольскім уїаді вибухли хліборобські розрухи.

Галицький сойм.

(Докінченє вчерашнього ранішнього засіданя).

По п. Стапінськїм, який заявив ся против примусу крита дахів огнетревалім матеріалом, опонував також і пос. Бойко против такого закона, виводячи, що він був би надмірним обмеженєм і обтяженєм сїльського населеня. Бесїдник жадає, щоби бодай лагідно виконувано той закон, коли его ухвалять, але і тоді боїть ся, що для одних буде лагіднїше, а для других острїше виконуваний. Так само пос. Кремпа в короткій промові заявив ся против закона, а навїть пос. Ценський, який вказав на біду між населенєм, яка стоїть на перепонї здійсненя сего хосенного в засадї закона. Член красового видїлу пос. Верещинський боронив закона, доказуючи, що головна причина великих пожарів лежить в занальности дахів, що через огнетревалє покритє не тїлько зберігають ся люди від страт при пожарї, але і премія асекураційна обнижує ся для них знатно, а в наслідок сего і асекурація стане популярнїшою. Впрочїм закон не містить абсолютного примусу.

По замкненю дискусїї промовляли генеральні бесїдники. Першїй кс. Стояловскїй мав говорити против закона, однак вдав ся в полеміку зі Стапінськїм і властиво промовляв за законом, закїнчивши свої виводи тим, що належить мати відвагу піти навїть против люду у всїм, в чїм люд буде виявляти свою нехїть в наслідок свого недосвідченя і браку просвїти. На тїм покїнчено засїданє.

(Вечірнє засїданє).

По генеральнїм бесїднику „за“ законом про асекураційний примус, пос. Пашковскїй промовляв референт пос. Майс, а відтак приступлено до подрїбовї дискусїї, яка заняла цїле вечірнє засїданє. Остаточнє ухвалено всі внесєні комісією з невзначними змінами. При кінци засїданя пос. Стапінськїй запитав маршалка, чому не відчитано наглого внесєня пос. Бойка в справї подїй в Росїї. Маршалок відповїв, що уважає сїю справу за не підходячу до компетенції палати і тому не дав відчитати сего внесєня, однак палата може ухвалити інакше.

(Нинїшнє засїданє).

По відчитаню одного внесєня і кількох интерцеляцій, між якими пос. Олесницькїй интерцелював в справї поступованя старости в Грибовї при викупнї ґрунтів під залїзницю, приступлево з дневного порядку до помєнших справ і полагоджено їх без дискусїї. Відтак прийшла справа відновленя Вавелю, до якої промовляли крім референта ґр. Пінїньского також ин. Стояловскїй і Гурскїй, однак ніхто з Русинів. Ухвалено 100.000 кор. щорїчної дотації на кошти реновації замку.

Справу комасації реферував пос. Лазарскїй, а промовляв до неї пос. о. Богачевскїй жалуючи ся на повільні поступи комасації і жадаючи еще більшого побільшеня технїчного персоналу.

По пос. Сколишевскїм пояснив пос. Плят, що до справи комасації треба поволї причувати персонал.

Прийнято справозданє з черняхівської рїльничої школи і интернату, висказуючи бажанє, щоби зарадити браку місця для вґолошуючих ся кандидатів. Відтак прийнято справозданє з низших рїльничих шкіл (Бережниця, Городенка Ягольниця, Коберниця, Суходїл та новооснована низша рїльничя школа в Милотнїї під Ряшевєм).

Пос. Томашевскїй жадає, щоби пляни наук в сїх школах залучувати на будучє до справоздань. Засїданє триває дальше.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львовї (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентовани на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентний; для ошадженя коштів послілки можна прислати гроші чеками Щадницї почтової; вкладати може кождїй, навїть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кождого часу, навїть без иповїдженя (за есколтом).

ПОЗИЧКИ удїляє „Джістер“ своїм членам на 6 проц. сїлату гіпотечних позичок роакладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-рїчних виносить рата амортизаційна (на капїтал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотєки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тїлько члени обезпечєні в „Джістрі“.

Чистий зиск роздїляє ся між членів яко дивїденди від удїлів і на добродїїні ціли. — Дотепер удїлів „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Удїли членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Позички удїлені:	1.616.402 К.
Цїни папери:	123.627 К.
Льокації:	169.456 К.
На рах. бїжучім:	81.968 К.

За певну і добру льокацію поручаємо:

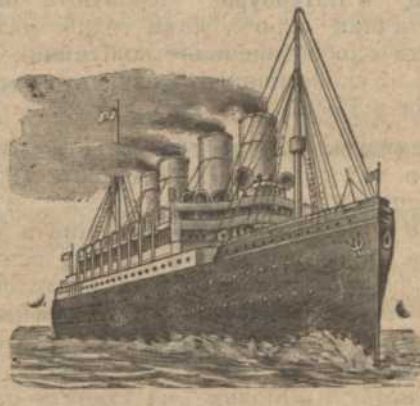
- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи Товариства кредитового земского
- 4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 4 % позичку красву
- 4 % облїгації пропїнаційні і всїлякі ренти державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнїшїм курсї деннїм.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

До Америки і Канади

перевозить найдешевше і busїдко

ЛІНІЯ КУНАРДА

заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЕ

у Львовї, уліця Браєрївска ч. 6.

Розклад залїзничих поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейскїй).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Вїдходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезє, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезє	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станіславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освєнїцїма
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонїча, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Залїцк
10:05	з Коломнї, Жидачева, Потутор, Керезмезє	11:10	до Безця, Сокала, Любачева
10:33	з Ряшева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинєць, Чорткова, Залїцк, Гусятина
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезє
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинєць, Козови	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Залїцк, Київ	4:10	до Ряшева, Любачева, Хирова
1:50	з Самбора, Яс, Сянока, Івонїча	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грїмалова, Гусятина, Копичинєць, Козови	4:50	до Коломнї, Жидачева,
3:45	з Стрия	5:58	до Яворова
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокала, Безця, Любачева	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнїцїма	7:30	до Рави рускої
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новосєлицї	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонїча	10:05	до Перемїшля Хирова, Івонїча
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезє	10:40	до Іцкан, Чорткова, Залїцк, Делятина, Сушави
9:50	з Самбора, Хирова, Санча, Яс	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинєць, Залїцк, Скали, Івани пустого, Гусятина	11:05	до Підволочиск
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,		Івани п., Скали, Гусятина, Потутор
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгород, Жидачева, Залїцк	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
	на дворець „Підзамчє“	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
7:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,		з двірця „Підзамчє“
8:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Залїцк, Потутор, Івани пустого, Скали, Гусятина, Грїмалова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинєць	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
10:02	Чорткова, Залїцк, Івани п., Скали, Гусятина	2:43	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина

* ЗАМІТКА: Час середно-європейскїй рїзняєт ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Нічні годни від 6. вечер до 5:59 рано обведєно рамками. — Звичайні білєти їзди як і всякі иншї білєти, іностронанї провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в мїстовїм бюрї ц. к. держ. залїзницї, Пасаж Гавсманн ч. 9.